

Remissvar Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre (S2021/03381)

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet.

SLS har fått möjlighet svara på Folkhälsomyndighetens underlag om att Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre uppfyller smittskyddslagens (2004:168) kriterier för att införas i det nationella vaccinationsprogrammet.

SLS har hanterat remissen så att vi skickade ut den till våra närmast berörda föreningar för synpunkter; *Svenska Infektionsläkarföreningen (SILF)*, *Svensk Förening för Allmänmedicin (SFAM)*, *Svensk internmedicinsk förening (SIM)*, *Svensk Geriatrisk Förening* och *Svensk Lungmedicinsk Förening*. Tre av föreningarna har svarat SILF, SFAM och SIM.

SLS och föreningarna ställer sig bakom remissen, men SLS delar och vill lyfta fram de närmare synpunkterna som *Svenska Infektionsläkarföreningen* lyfter fram, som viktiga inspel i den fortsatta beredningen.

För Svenska Läkaresällskapet

Tobias Alfvén
ordförande

Mikael Hoffmann
ordförande kommittén för läkemedelsfrågor

Bilagor:

Remissvar från

1. Svenska Infektionsläkarföreningen (SILF)
2. Svensk Förening för Allmänmedicin (SFAM)
3. Svensk internmedicinsk förening (SIM)

Svenska Infektionsläkarföreningens (SILF) svar på remiss från Socialdepartementet S2021/03381 daterad 210511 "Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre".

Svenska Infektionsläkarföreningen (SILF) är generellt mycket positiv till att Socialdepartementet ska behandla frågan om ett särskilt pneumokockvaccinationsprogram för äldre. Det är efterlängtat som förebyggande insats och i arbetet mot en mer jämlik vård över landet.

Vi har dock några specifika frågeställningar som vi önskar få besvarade och delvis anser vi att ansatsen, nu när den äntligen görs, bör vara större och mer långsiktig. Nedan följer dessa specifika kommentarer i punktform men utan inbördes rangordning:

1. Vi undrar över bakgrunden till att Folkhälsomyndigheten har fått uppdraget att endast titta på särskilt vaccinationsprogram till personer 75 år och äldre. I avsnittet över de 13 faktorer som enligt smittskyddsförordningen (2004:255, 7 §) ska beaktas vid ändringar i nationella vaccinationsprogram under punkt(faktor) 4 kan man läsa att "...sjukdomsincidensen av IPD och pneumokockpneumoni i åldersgruppen 65–74 år förefaller för närvarande så låg i Sverige att ett program med ett erbjudande om vaccin vid 75 års ålder kan övervägas". Vi har starka skäl och vetenskapliga grunder för att tro att detta till stor del beror på att de flesta regioner i landet redan vaccinerar denna åldersgrupp mot pneumokocker. Ingenstans i underlaget redovisas nuvarande vaccinationstäckning i regionerna, data som många regioner kan bistå med, och effekten av vaccinationerna. Det finns också i det sammanhanget anledning att jämföra statistiken över anmälda IPD-fall mellan de få regioner som inte erbjuder kostnadsfri pneumokockvaccination till de över 65 år och de som gör detta. Vidare finns det andra riskgrupper, till exempel splenektomerade eller transplanterade, som har ännu större risk att insjukna i IPD än en immunfrisk 75-åring, samt andra riskgrupper som Folkhälsomyndigheten rekommenderar pneumokockvaccination till. Vi efterlyser en motivering till det begränsade uppdraget, från aspekterna ovan samt även att man på något sätt redovisar andra länders åldersrekommendationer och effekten av deras program eftersom det finns en stor internationell erfarenhet.
2. Vi saknar också ett resonemang kring förväntad vaccinationseffekt när man primovaccinerar de som är 75år och äldre. Det nämns i diskussionen i den hälsoekonomiska analysen att "Det finns begränsade data i litteraturen för vaccinationseffekter specifikt hos åldersgruppen 75 år eller äldre som tidigare har varit ovaccinerade mot pneumokocker. Skyddseffektestimaten för denna åldersgrupp har därför en stor grad av osäkerhet." Men vi vet ändå en hel del om en klar nedsatt effekt av vaccination/sämre immunsvaret hos de äldre baserat på andra vacciner, och inte minst av polysackaridvacciner såsom PPV23. Så vi anser att det är felaktigt att i analysen räkna på den "serotypspecifika" effekten utan att ta hänsyn till detta. Vi föreslår ett resonemang, och gärna även en jämförande hälsoekonomisk analys, där man jämför utfallet om man ger första dosen vid till exempel 60, 65 eller 70 års ålder. Man behöver även beakta att denna regim sannolikt inte kommer vara särskilt långvarig, då som också nämns i underlaget, mer flervalenta konjugatvacciner snart kommer att finnas tillgängliga som kan visa sig vara kostnadseffektiva i den här gruppen. Den hälsoekonomiska analysen bör vara inriktad på att analysera vid vilken ålder och vid vilka bakomliggande sjukdomstillstånd insatsen "ger god hälso nytta för pengarna" och inte läsas vid en ålder.

3. I den Hälsoekonomiska utvärderingen anser vi utifrån vår samlade erfarenhet att variablerna "Andel extrabesök för vaccination" (80%) och "Vård dagar på infektionsklinik" i Tabell 5 (Resursutnyttjande) troligen är överskattade. För extrabesöken då många vaccinationer redan sker i samband med influensavaccinationen och då en betydande andel över 75 år har redan vaccinerats inom de senaste fem åren på regionernas bekostnad och för vård dagar på infektionsklinik då relativt fler vårdtillfällen sker på medicinsk- eller geriatrisk klinik.

210610

För SILF

Helena Hervius-Askling

Mia Furebring

Sammanställande i SILF's vårdprogramsgrupp för vaccinationer Vetenskaplig sekreterare

REMISSVAR
2021-06-11

Svenska Läkaresällskapet

Susann.asplund@sls.se

Remissvar: Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre

Svensk förening för allmänmedicin (SFAM) har tagit del av remissen och vi ställer oss bakom förslaget.

För Svensk förening för allmänmedicin

Magnus Isacson
Ordförande

Remissvar från SIM - Svensk Internmedicinsk Förening (SIM)

Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre.

Styrelsen i SIM har följande synpunkter på underlaget:

- SIM ställer sig bakom underlaget från Folkhälsomyndigheten att införa vaccinationsprogram.

Med vänlig hälsning

Anna-Clara Collén
Vetenskaplig sekreterare, SIM

210610